

Velikonoční rozjímání

Miluše Kubíčková

Zprávy podané v Novém zákoně o zmrtvýchvstání Krista, dosvědčované apoštoly, byly vždy různě zpochybňovány. Co jest za viděním a zřením apoštolů? O jednom nelze pochybovat, že zjevení měli a že jejich víra ve vzkříšení Krista byla neoblomná. Ta jim dávala odhodlání a sílu šířit evangelia a unést mučednictví.

Pochopit skutečnou hodnotu vzkříšení lze jenom za předpokladu přijetí skutečnosti, že Kristus se opravdu zjevoval. (Viz svědectví apoštolů o šesti zjeveních; zvláště vidění Pavlovo bylo tak silné, že přetvořilo celou jeho povahu, aby mohl vydat svědectví Korintským, jak se setkal se s Kristem.) Také je však třeba nepodlehnout zavádějící představě o vzkříšení fyzického těla Ježíše Krista. Velikost vzkříšení je možné pochopit pouze esoterně, niterným duchovním přístupem.

Již ve starých kulturách - v Egyptě, u Peršanů, v Izraeli před i po Kristovi, u křesťanů v prvních dvou stoletích - bylo vzkříšení vykládáno dvojím způsobem. Způsobem materialistickým, vycházejícím ze smyslového poznání, a způsobem duchovním, theologickým, především esoterickým, založeným na poznání nadsmyslovém.

V prvním pohledu znamená vzkříšení vrácení života do těla hmotného, což je vlastně oživení mrtvoly. Takto si ještě mnozí naivně věřící představují nový příchod Mesiáše při posledním soudu. Tuto lidovou představu přejala i církev.

Druhý smysl vzkříšení, jak ho chápali učedníci a všichni zasvěcenci souvisí s prastarým poznáním potrojného složení člověka v podobě jednoty těla, duše a ducha. Pro zasvěcence bylo vzkříšení výsledkem očištění a obrození jemnějších nehmotných složek lidské bytosti, především složky oživující, éterné.

Očišťování člověka již v tomto pozemském životě se může uskutečnit vnitřní prací v úrovni duše a vědomým, mravně čistým životem. U většiny lidí se však očištění dokonává až po smrti, po překročení prahu, jak to dokládá duchovní myslitel Eduard Schuré v knize *Velcí zasvěcenci*: „V onom druhém světě pokrytectví je nemožné. Tam duše projevují se takové, jaké jsou ve skutečnosti. Zářící a krásné, jsou-li dobré, nebo temné a ošklivé, byly-li zlé.“

Zvenku z pozemského pohledu skončilo drama Krista Ježíše na kříži. Naopak z hlediska esoterického je třeba vzít v úvahu další tři skutečnosti: Zasvěcení, Projevení a

Vzkříšení jako korunování Kristova díla. Tyto skutečnosti souhlasí s tím, co apoštolé a zasvěcení křesťané prvních století nazývali mystériem Syna, Otce i Ducha svatého. Tento pohled byl závaznou předmluvou pro další vývoj křesťanství. Vzkříšení Kristovo bylo jakoby branou otevírající množství esoterických pravd o Ježíši. Vždyť ani první křesťané, oslnění světlem zjevení, nechápali vždy jeho slova.

Zejména je třeba pochopit novou sílu rozpětí, kterou dal Kristus starověku a věčné pravdě díky velikosti své lásky a energii svojí vůle. Řeční mudrci sice byli původně také zasvěcenci do stejných věčných pravd, ale pod vlivem vlastního pouze rozumového genia se více připoutali k životu přírodnímu, pozemskému. Naopak východní zasvěcenci zapomněli pro stálé noření se do nitra v touze po vyšším světě na tento pozemský život v sociálních souvislostech.

Teprve v křesťanství lidstvo nalézá jak stránku nadpozemskou, metafyzickou, tak i praktickou, pozemskou. Kristus Ježíš zdůrazňuje obě tyto stránky života, morální a sociální, duchovní i pozemskou. Celé jeho učení jakoby bylo shrnuto v modlitbě: „Přijď království tvé, buď vůle tvá jako na nebi, tak i na zemi.“ Království Boží na zemi znamená naplnění morálního a sociálního zákona ve jménu Krávy, Dobra a Pravdy. Zázračná síla učení Krista Ježíše tedy pramení z jednoty morálky lidí a duchovních principů. Duši klesající pod tíhou života pravil Kristus: „Vstaň, neboť tvůj domov jest v nebi, ale abys v něj věřila a abys ho dosáhla, dokaž to zde dole svými skutky a svou láskou.“

Kristus Ježíš dal svým učedníkům smělý slib, že ve třech dnech zboří chrám a ve třech dnech jej vystaví. Uskutečnil tento slib? Ano, jeho slovo a oběť položily základy neviditelného chrámu. Jeho stavba však může pokračovat jen prací každého člověka a celého lidstva. Chrámem má být obrozené lidstvo po stránce morální i sociální. Morální chrám, jak po něm Kristus volal, není dostavěn, ale lidstvo má k němu předpoklady, musí však chtít a umět, jak mu to nabídl mimo jiné náš J. A. Komenský ve své Všenápravě.

Jak my jako jednotliví lidé můžeme hlouběji pochopit smysl Kristova vzkříšení? Učedníci o svých prožitcích mlčeli, nezanechali nám radu. Proto hledejme ve vlastním nitru odpověď i radu. K tomu je zapotřebí chvíle ticha a klidu k zamyšlení. V tichu a v prožitku lásky se všechno zjasňuje, proměňuje se ve světlo vlastního vzkříšení. Teprve potom plně pochopíme dosah díla Kristova a rozsah jeho zaslíbení, když říká, že bez nás, člověka, nelze dobudovat království Boží na zemi, onen sociální chrám.